

Prædiken til 4. søndag efter påske

Joh. 16, 5 – 15

Her mellem påske og Kristi himmelfarts dag er der afskedspræg over Jesu ord. Han forbereder disciplene på, at han ikke skal være hos dem altid, men at de skal leve i verden, mens han går tilbage til sit udspring, pladsen ved Guds højre hånd.

Hvis en afsked skal være til at leve videre med, skal den være godt forberedt, og vikårene for at leve efter bruddet skal være talt igennem. Det er derfor, Jesus fortæller disciplene om talsmanden. Talsmanden, som skal komme til dem og være deres vejleder i sandheden, når Jesus selv ikke er der mere. På latin er ordet talsmand oversat med ”advokat”. Den gode advokats opgave er det netop at få sandheden frem. Og talsmandsopgaven gælder begge veje. Både som forbindelse fra Gud til mennesker, og som forbindelse fra mennesker til Gud. Fra Gud bringer talsmanden det samme, som Jesus har gjort: Sandhedens Ånd formidler Guds sandhed, udlægger for mennesker, hvad Guds vilje er. Og fra mennesker formidler talsmanden bøn og længsel til Gud.

Talsmandens navn er også Helligånden. Den tredje person i guddommen: Gud er Fader, Søn og Helligånd. Gud er tre personer i een – treenig. Fra gammel tid har man i kirken

brugt trekanten som symbol for den treenige Gud. Den øverste spids er Gud, altings skaber. De to nederste spidser er hhv. Guds Søn, Jesus Kristus, og Guds Ånd, Helligånden. Rent optisk viser den opstillede trekant os nogle af egenskaberne i den treenige Gud. De to nederste spidser er nærmere mennesker end den øverste. Altså: I Jesus Kristus og i Helligånden er Gud nær ved os.

For Guds fjernhed, afstanden til Gud, er det, mennesker altid har stået overfor. Enten som en lettelse – ”heldigvis er Gud langt borte i sin himmel, så vi kan gøre, hvad vi vil her på jorden”. Men oftere som et savn, et skrig efter Guds nærvær i vores tilværelse. Ved sin Ånd har Gud fra begyndelsen knyttet bånd mellem sig og mennesker, lige fra han ved skabelsen blæste sin levende ånde ind i det døde ler og gjorde det til et levende menneske.

Men det er ikke bare afstanden mellem Gud og mennesker, der overvindes ved Helligåndens formidling. Også mennesker imellem knyttes der forbindelse ved talsmandens mellemkomst. For ved Guds Ånd skabes der fællesskab mellem mennesker, et fælles-

skab, der udgår fra Gud og vil inkludere stadig flere.

Så talsmandens opgave går både på det lodrette og på det vandrette plan – mellem Gud og mennesker og mellem mennesker indbyrdes. Det nye fællesskab, Ånden skaber, er et folk, en samling af mennesker med det samme udgangspunkt. Udgangspunktet er dåben som den nye fødsel. Her bliver et nyt menneske til, gennem vandet. Her genfødes vi ved vand og Helligånd til at være medlemmer af Gudsfolket, til et forhold, vi skal vokse stadig tættere ind i.

Den afrikanske biskop Sidibe beretter om, hvordan bambara-folket i Mali fortæller, at menneskets liv er en rejse gennem tre floder. Vi kommer til verden gennem vore forældre. Vores far og mor gør os til det, vi er. Fra dem har vi fået livet. Mennesket bliver til gennem andre, og enhver, som kommer til verden, går gennem denne første flod.

Men enhver af os har sin egen opgave. At lykkes eller mislykkes i livet afhænger af den enkelte alene. Vi må forlænge det, som vi har taget imod og gøre det til vort eget. Mennesket bliver til gennem sig selv, og dette er den anden flod, vi skal igennem.

Men for at menneskets bliven-sig-selv skal lykkes, skal det stå i forhold til andre mennesker udenfor familie kredsen. Mennesket er ikke en ild, som brænder andre, men det skal have respekt og stille sig i tjeneste for det fælles. Dette at være i forhold til andre i sit folk og samfund er den tredje flod.

”Men for at blive en kristen bambara”, siger biskop Sidibe, ”må man gå igennem en fjerde flod. Jeg har længe søgt efter denne fjer-

de flod og fundet svaret, når Jesus siger: Hvad I har gjort mod en af mine mindste brødre, har I gjort imod mig. Det er mestrens solidaritet med mennesker, alle mennesker”. ”For at kunne leve som en kristen bambara”, siger biskoppen, ”må man leve med mennesker af alle racer, ligeså solidarisk som vi lever med vore egne”.

Der er ikke nogen forskel på den indsigt, en kristen bambara må have og den, en kristen dansker må have. For Gudsfolket er en ny størrelse, som går på tværs af nationer og racer, fordi det, der binder det sammen, ikke er i menneskers historie eller landkort, men i Gud.

Det er Guds Ånd, der skaber det nye folk, sådan som profeten Ezekiel så det for sig: Gud siger: ”Jeg giver jer et nyt hjerte og en ny ånd i jeres indre ... jeg giver jer min ånd, så I følger mine love ... I skal være mit folk, og jeg vil være jeres Gud”.

At gå igennem dåbens vand er i bibelens sprog at ligne ved israelitternes færd gennem Det røde Hav, hvor Gud holdt vandet tilbage som mure, og folket gik tørskoet over. Derefter kom de til at leve et prøvelsens liv i de 40 ørkenår. 40 år er lig med en livstid i bibelen. Derefter gik de igen over en flod, Jordan, og ind i det forjættede land. Sådan kan dåben lignedes ved overgangen – fra slaveri under synden til frihed i løftet om syndernes forladelse. Dåben er indgangen til prøvelsens år, livet under Guds løfte og i hans pagt, som dåben indstifter. Døden er da den sidste overgang. Den, der fører os ind i det forjættede land, det evige livs glæde.

Men på vandringen gennem livstiden har vi følgeskab af Guds Ånd. Alt, hvad der lever i os, skyldes Guds Ånd. Tro, håb, kærlighed kan aldrig være faste størrelser, men må altid for at leve udsættes for Ånden som vækstfremmer. Uden Guds Ånd visner de hen, som alt levende gør, der ikke får tilført næring. Så bliver det umuligt at nå frem over den sidste flod.

Derfor griber vi i dag efter Jesu løfte til disciplene som ord til os. Han sender os talsmanden, Sandhedens Ånd, for at den skal vejlede os til Guds sandhed. Til at leve efter sandhedens ord, som er Jesus Kristus selv. Og til engang sammen med ham at krydse den sidste flod.

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden, som det var i begyndelsen, således også nu og altid og i al evighed. Amen.

Helle Christiansen
chef for Kirkens Korshær

Salmer: 754 – 298 – 448 – 390/294 – 453

Redaktion
Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk